

OBCHOD V ULICI STRAND

Ptá-li se někdo v Londýně, kudy se jde do ulice Strand, je téměř jisté, že jde o osobu vyznávající filatelii jako koníčka, neboli anglicky „hobby“. V ulici Strand a jejím nejbližším okolí je totiž soustředěna většina londýnských filatelistických obchodů a kraluje tu největší z nich nejen v Londýně a ve Velké Británii, ale dokonce na celém světě. Je to obchod firmy Stanley Gibbons, jejíž známkové katalogy zná snad každý filatelista, kterého zaujaly poštovní známky Velké Británie nebo zemí Britského společenství. Tuto filatelistickou velmoc navštívíme pro představu, jak takové království vlastně vypadá a jak pracuje.

U vzniku světově proslulé filatelistické firmy Stanley Gibbons byl Edward Stanley, obyčejný kluk, který našel zalíbení ve sbírání poštovních známek. Narodil se v Plymouthu jako syn majitele lékárny Gibbonse v roce 1840, tedy právě v době, kdy se Rowland Hill věnoval reformě poštovníctví, zaváděl jednotné poštovné a první poštovní známku světa. Lékárníkův syn projevoval zájem o sbírání známek od

dětských let, zájem na svůj věk mnohem vážnější a trvalejší než bylo obvyklé u jiných chlapců, jeho vrstevníků. Sbíráni poštovních známek, záliba tehdy dosti neobvyklá, Edwardu Stanleymu přinesla důkladné znalosti o málo známém světě rozvíjející se filatelie, nevšední vědomosti, jakými se mohl chlubit málokdo. Kdo více ví, více umí. V roce 1863, kdy jako třináctiletý vypomáhal otci v lékárně, se mu podařil první větší a hned napoprvé znamenitý nákup. Dva námořníci, kteří se nedlouho před tím vrátili z Jižní Afriky, mu nabídli pytel plný

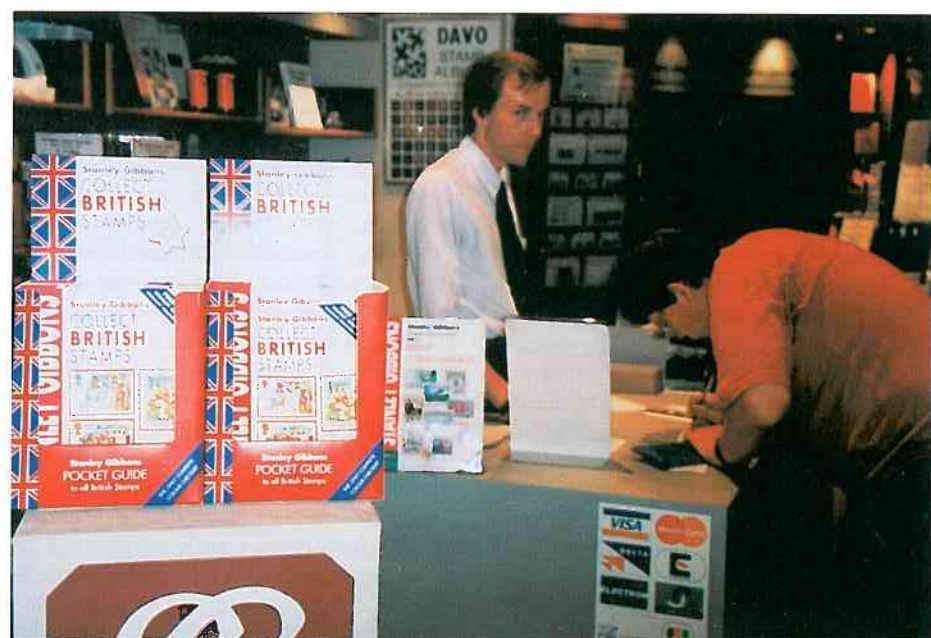
stříhaných trojúhelníkových známek mysu Dobré naděje, které získali v tombole na taneční zábavě v Kapském Městě. Jejich lodní pytel obsahoval známky tištěné od roku 1853 ocelotiskem londýnskými firmami Perkins Bacon & Co. a De La Rue. Byly však mezi nimi i tak zvané „dřevoryty“, pojmenované filatelisty podle hrubého knihtisku, provedeného jako provizorium ve vládní tiskárně S. Solomon v Kapském Městě v roce 1861. Nechyběly ani vzácné barevné chybotisky. Výhra v tombole byla pro námořníky zklamáním. Poštovním známkám vůbec nerozuměli, nelákaly je, a byli rádi, že se jich zbavili. Známkový poklad, který mladík Gibbons získal za pakatel, byl dobrou investicí do jeho obchodních začátků, protože v příštích letech na prodeji známek mysu Dobré naděje znamenitě vydělal. V roce 1865 Stanley Gibbons poprvé vydal katalog známek, nesoucí dodnes jeho jméno. Byl to dvacetistránkový ceník, který se každý měsíc rozrůstal o doplňky. Od roku 1879 dostal knižní formu a je takto vydáván dodnes.

Stanley Gibbons své filatelistické jméno i jméno firmy s dobrou pověstí prodal v roce 1890 svému kolegovi Charlesu J. Phillipsovi. Nový majitel firmy začal od téhož roku vydávat měsíčník Stanley Gibbons Monthly Journal, který přinášel informace o nově vydaných známkách, o různých

zajímavostech ze světa filatelie, i obšáhlejší studie od filatelistických publicistů. Časopis byl později vydáván pod různými názvy jako měsíčník či týdeník. Od října 1927 až dodnes nese název Gibbons Stamp Monthly.

Phillipsův dobře prosperující obchod se v roce 1893 přestěhoval do londýnské ulice Strand, do domu číslo 391. Firma Stanley Gibbons dnes sídlí v čísle 399. Provádí přímý prodej i výkup známek, celin, celistvostí, sbírek a pozůstalostí ve velkém i v malém. Zprostředkovává prodej filatelistického materiálu na aukcích, oceňuje sbírky pro prodej, pojištění či dědické řízení, vyřizuje chybenky pro generální i tematické sbírky známek. Obchoduje s filatelistickými pomůckami, zásobníky, albými listy, katalogy, kterých ročně vydává přes čtyřicet různých druhů. Obchoduje s filatelistickou literaturou, s různými monografiemi věnovanými poštovní historii různých zemí světa, v prodeji mívá i exempláře dnes už velmi vzácných, klasických publikací. Je to firma s mezinárodní působností, v jejímž obchodním obratu se zahraniční zákazníci z desítek zemí podílejí 45 %. Zájemcům firma slouží jako odborný poradce uspořádání jejich sbírky na listy včetně popisu. Jednotliví prodávající firmy jsou specializováni na určité známkové oblasti, takže mohou poskytnout zájemcům odborné konzultace. V případě zájmu firma pečuje o soukromé sbírky. Od roku 1914, kdy obdržela privilej od krále Jiřího V., je dodavatelem filatelistického materiálu pro královské sbírky. Značnou pozornost firma věnuje propagaci filatelie mezi mládeží. Děje se tak zejména vydáváním publikací zpracovaných přístupnou formou. Mladým zájemcům o filatelii je k dispozici široká nabídka pestrých výběrových sešitků a balíčkového zboží za dostupnou cenu.

Mateřskou firmu představuje Stanley Gibbons Holdings PLC. Její nákupní oddělení (Stanley Gibbons Limited's Buying Department) provádí periodické nákupní výjezdové akce po Spojeném království a Irsku, na kterých zájemcům o prodej bezplatně oceňuje jimi nabízený filatelistický materiál a po dohodě jej na místě vykupuje,

nebo přebírá pro aukce. Ty mají dlouholetou tradici. Pořádají se už od roku 1901. Dnešní aukční oddělení (Stanley Gibbons Auctions Limited) bylo ustaveno v roce 1958 po získání jednoho z nejstarších londýnských aukčních domů Harmer Rooke and Company Limited. Pořádá nejméně patnáct prodejních akcí ročně včetně akcí v zahraničí. Účastní se všech zahraničních filatelistických výstav. Vydavatelské oddělení (Stanley Gibbons Publication Limited) se sídlem v Ringwoodu připravuje do tisku a vydává katalogy Stanley Gibbons a přední britský filatelistický časopis Gibbons Stamp Monthly, mající četné čtenáře i v zahraničí. Vydává též mnoho nejrůznějších filatelistických pomůcek, zejména albové listy pro různé známkové země a zasílá

je poštou, nebo prodává přímo prostřednictvím svých zástupců v různých zemích zájemcům kdekoli ve světě. Novinkovou službou firmy se zabývá oddělení Urch Harris and Co. Každý měsíc pravidelně zajišťuje generálním sběratelům novinky z celého světa, tematicky zaměřeným sběratelům pak filatelistický materiál pro sto různých témat. Pro své zákazníky vydává informační bulletin. Navštívíte-li někdy Londýn, zajděte si do ulice Strand. Začíná nedaleko vyhledávané stylové pivnice a nad ní umístěného muzea Scherlocka Holmese. Je plná stavebních, historických a mnohých jiných zajímavostí, mezi kterými určitě stojí za návštěvu největší filatelistický ráj na světě.

Vladimír Ustohal

Das Geschäft in der Strand Strasse
Die im Jahre 1856 gegründete Firma Stanley Gibbons hat ihren Sitz unmittelbar im Herzen Londoner philatelistischen Geschehens in der Nummer 399 in der Strasse Strand. Sie ist das grösste philatelistische Geschäft der Welt und ein Paradies der Sammler. Ausser den grössten Beständen der Briefmarken aus aller Herren Ländern, den sehr berühmten Katalogen und dem führenden philatelistischen Monatsblatt, zahlreichen literarischen Quellen der Postgeschichte, der breiten Skala von Alben und Hilfsmitteln, findet jeder Sammler in diesem geräumigen ansehnlichen Geschäft einen kostenlosen Beratungsdienst, was die Briefmarken, nach den einzelnen Ländern, den Zeitabschnitten der Regierungen oder den Themen betrifft, eine schnelle Ausführung seiner Bestellung, die Ergänzung des Materials entsprechend der Mankliste und viele andere Dienste, Hilfsmittel und philatelistischen Utensilien.

A shop in the Strand

Located at the heart of the London philatelic industry, Stanley Gibbons 399 Strand established in 1856 is a collectors paradise and the largest philatelic shop in the world. Besides a big stock of stamps from all the countries, well known catalogues and the leading monthly philatelic magazine, numerous literature sources on postal history, extensive range of albums and accessories, any collector by country, reign or by theme finds here in the spacious showroom in the Strand free personal advice, fast order despatch, a want list service and many other products and services.